

Kooste

14.8.2023

VN/4389/2020
VN/4389/2020-MMM-92

Maankäyttösektorin ilmastotoimenpidekokonaisuus - kooste keväältä 2023

Maankäyttösektorin projektiryhmä kokoontui 6 kertaa 18.1.–2.6.2023 välisenä aikana. Maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä (VN/4389/2020-MMM-80) projektiryhmän toimikautta jatkettiin vuoden 2023 loppuun saakka. Samalla päätöksellä päivitettiin projektiryhmän kokoonpano, joka löytyy hankeikkunasta kohdasta henkilöt. [Maankäyttösektorin ilmastotoimenpidekokonaisuuden hanketiedot](#) löytyvät hankeikkunasta valtioneuvoston verkkosivuilta.

Hiilestä kiinni tutkimus- ja innovaatio-ohjelma

TI-ohjelman ja Suomen Akatemian yhteydessä toimivan strategisen tutkimuksen neuvoston (STN) Ilmastonmuutos ja ihminen -ohjelman CLIMATE perustama yhteinen verkosto nuorille tutkijoille järjesti kevään **8.3.2023** tilaisuuden tieteellisen uransa alkuvaiheessa oleville väitöskirja- ja post doc -tutkijoille.

Pajulahdessa järjestettiin 18.-20.4.2023 tutkimus- ja innovaatio-ohjelman tiedeleiri, jossa tutkimushankkeet työskentelivät tutkimusviestinnän ja -hyödyntämisen parissa.

Maankäyttösektorin tieto-ohjelma

Maankäyttösektorin tieto-ohjelman tavoitteena on tuottaa ilmastotoimenpiteiden tueksi tietoa ja edistää sen käyttöä. Tieto-ohjelman yhteistyöryhmän varsinainen toimikausi päättyi 30.6.2023, mutta osa tieto-ohjelmaa toteuttavista hankkeista jatkuu vielä. Syyskaudella 2023 järjestetään tieto-ohjelmaan liittyen loppuseminaari maaperätiedosta ja metsätuhoista.

Hiilestä kiinni -kehittämishankkeet

Huhtikuussa 4.4.-28.4.2023 oli avoinna järjestyksessään kolmas kehittämishankehaku. Haussa etsittiin hankkeita, jotka jalkauttavat käynnissä olevien tai päättyneiden Hiilestä kiinni -hankkeiden tuloksia ja/tai edistävät maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamista koulutuksen, osaamisen kehittämisen, neuvonnan ja/tai viestinnän keinoin. Hakemuksia saapui 21 kappaletta ja rahoitusta haettiin yhteensä noin 5,6 miljoonan euron edestä. Hankkeiden arviointi ja päätöksenteko on meneillään.

Kehittämishankkeiden vaikuttavuusarviointi

Hiilestä kiinni kehittämishankkeiden vaikuttavuusarvioinnin toteuttivat Gaia Consulting ja Pellervon Taloustutkimus PTT. Hiilestä kiinni -kehittämishankkeiden arviointia varten kehitettiin uusi vaikuttavuuspolkumalli, joka kuvaa sitä,

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

miten kaukana konkreettisen ilmastovaikutuksen toteutumisesta hankkeet ovat. Vaikuttavuusarvioinnin pohjalta havaittuja keskeisiä hankkeiden onnistumiseen vaikuttavia tekijöitä olivat mm. seuraavat:

- Hankkeella oli selkeä ongelma, joka haluttiin ratkaista, minkä lisäksi toteuttajaryhmällä oli vahva motivaatio sekä insentiivi onnistua ja saavuttaa tavoitteet.
- Hankkeilla oli selkeä kohderyhmä ja pilottijoukko.
- Hankekonsortion välinen yhteistyö oli toimivaa ja vastuut sekä roolit olivat jaettu selkeästi partnerien kesken.
- Mukana oli monia vaikuttavuuspolun kohtia, ja hankkeiden käytäntöön viemistä oli suunniteltu esimerkiksi tulevien käyttäjien tai yrityskumppanien kanssa.
- Hanke oli käytännönläheinen ja sovelluskohteet olivat jo tiedossa.
- Sidosryhmäyhteistyö hankkeen aikana sekä erityisesti hankkeen kohderyhmille kohdennettu viestintä oli aktiivista.

Arviointihankkeen tuloksiin voi tutustua tarkemmin [maa- ja metsätalousministeriön tiedotteessa](#), josta löytyvät linkit hankkeen politiikkasuosituksiin sekä tiivistelmään.

Suomen kestävä kasvun ohjelman maankäyttösektorin ilmastokestävät toimenpiteet

Maa- ja metsätalousministeriö järjesti viime vuoden lopulla (8.9.-11.10.2022) avoimen hankehaun metsätalouden kehittämis- ja koulutushankkeille, jotka tukevat metsätalouden sopeutumista ilmastonmuutokseen, ilmastonmuutokseen liittyvää riskienhallintaa, sekä luonnon monimuotoisuutta turvaavia metsänhoidon ja -käsittelyn menetelmiä.

Helmikuussa rahoitusta myönnettiin neljälle hankkeelle: Kestävän täsmämetsätalouden todentaminen ja menetelmät, Kohti ilmastokestävämpää ja monimuotoisempaa puunkorjuuta sensoriteknologian ja tarkan paikkatiedon avulla, Kansallinen kaukokartoitus ja metsien digitaalinen kaksonen, sekä Monitavoitteiseksi täsmämetsätalouden osaajaksi – etänä. Linkit hankekuvauksiin löytyvät [maa- ja metsätalousministeriön tiedotteesta](#). Suomen kestävä kasvun ohjelman metsätaloushankkeita on nyt rahoitettu yhteensä yhdeksän.

Suomen kestävä kasvun ohjelman metsätalousinvestointi on osa Hiilestä kiinni -kokonaisuutta.

Viestintä, vuorovaikutus, koulutus ja osaamisen kehittäminen

Kevään aikana järjestettiin useita tilaisuuksia mm. kaksi aamukahviwebinaaria, joiden teemoina oli metsätuhot (15.3.) ja valuma-alue suunnittelu (18.4.). Huhtikuun lopussa Hiilestä kiinni -kokonaisuuden puitteissa järjestettiin Brysselissä kaksi tilaisuutta, joissa Hiilestä kiinni -hankkeiden tutkijat esittelivät hiilensidontaan ja hiilimarkkinoihin liittyvien hankkeiden tuloksia. Toukokuun puolivälissä järjestetty Hiilestä kiinni -pääseminaari kokosi Pikku Finlandiaan (16.5.) maankäyttösektorin ilmastotoimista kiinnostuneen joukon tutkijoita, virkamiehiä ja muita sidosryhmiä keskustelemaan siitä, miten tehdä kokeiluista käytäntöjä: miten saamme hankkeiden tulokset mahdollisimman laajasti käyttöön ja yhteistyön toimimaan entistä tiiviimmin maankäyttösektorilla. Kesäkuun alussa (6.–8.6.2023) järjestettiin myös ensimmäinen 4 per 1000 -aloitteen pohjoiseurooppalainen konferenssi, jonka järjestämistä rahoitettiin Hiilestä kiinni -kokonaisuudesta. Tapahtuma kokosi saman pöydän ääreen tutkijoita, viljelijöitä, yrityksiä ja päättäjiä ja tarjosi tuoreinta tietoa maaperän hiilensidonnasta ja kasvukunnosta.

Keväällä julkaistiin **Maankäyttösektorin ilmastotoimilla kohti hiilineutraaliustavoitetta** -animaatio, joka havainnollistaa maankäyttösektorilla tehtävää ilmastotyötä. [Animaatio](#) löytyy ministeriön Youtube-kanavalta.

Osaamisen kehittäminen

Maa- ja metsätalousministeriö teetti selvityksen osaamisen, koulutuksen ja neuvonnan kokonaisuudesta. Selvitys toimi pohjana kolmannelle kehittämishankehauulle ja haettavat teemat pääsääntöisesti pohjautuvat raportin suosituksiin. Selvityksen tavoitteena oli saada kokonaiskuva ja tehdä toimenpide-ehdotukset siitä, kuinka maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman mukaisia ja siihen liittyviä toimenpiteitä edistetään erityisesti luonnonvara-alalla koulutuksen, osaamisen kehittämisen ja neuvonnan keinoin. Tarkasteltavina olivat tutkintoon johtava koulutus tutkintojen perusteissa ja opetussuunnitelmissa (toinen aste, AMK, yliopisto), opettajien täydennyskoulutus, oppimateriaalit, neuvonta ja ammatillinen täydennyskoulutus. Tuloksena syntyi raportti, jossa selvitetään luonnonvara-alan koulutuksen kes-

keinen sisältö suhteessa maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman osaamisvaateisiin, sekä suositukset ja arvio resurssien kohdentamisesta koulutukseen, opetukseen ja opetusmateriaalin tuottamiseen. [Julkaisu](#) löytyy maa ja metsätalousministeriön nettisivuilta.

Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö teetti Luonnonvarakeskuksella selvityksen osaamisen, koulutuksen ja neuvonnan kokonaisuudesta ilmastonmuutokseen sopeutumisen näkökulmasta. Selvitys tuotti joukon suosituksia kolmannelle kehittämishankkeelle, ja vahvisti sopeutumisen näkökulman näkymistä haussa. [Raportti](#) löytyy Luonnonvarakeskuksen julkaisuista.

Lisätietoja

neuvotteleva virkamies, Reetta Sorsa, etunimi.sukunimi@gov.fi, p. 029 516 2087 (Hiilestä kiinni -kokonaisuus)

ohjelmapäällikkö Mikko Pohjola, etunimi.sukunimi@gov.fi, p. 029 516 2233 (TI-ohjelma)

johtava asiantuntija, Anna Salminen, etunimi.sukunimi@gov.fi, p. 029 516 2002 (maataloushankkeet)

erityisasiantuntija Joel Järvinen, etunimi.sukunimi@gov.fi, p. 029 516 2133 (metsätaloushankkeet ja RRF)

erityisasiantuntija Tia-Maria Virtanen, etunimi.sukunimi@gov.fi, p. 029 516 2066 (maankäytön muutos- ja kosteikkohankkeet)

viestintäasiantuntija Virva Luoto, etunimi.sukunimi@mmm.fi, p. 029 516 2122 (viestintä)